

โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู
ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒
ภายใต้โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบเกษตรกรอินทรีย์

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเกษตรกรอินทรีย์องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ปัจจุบันมีทั้งหมด ๔๘ แห่ง ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั้ง ๖ อำเภอในจังหวัดหนองบัวลำภู มีเกษตรกรที่สนใจสมัครเข้าร่วมและรับการตรวจรับรองมาตรฐานแปลงมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS จำนวนมาก ในปีงบประมาณที่ผ่านมา ได้นำแกนนำเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ไปศึกษาดูงานแปลงเกษตรกรอินทรีย์ที่จังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดขอนแก่น เรียนรู้เรื่องการปลูกผักอินทรีย์ที่บ้านข้าสูง การพัฒนาการบรรจุภัณฑ์ และการขนส่งผลผลิตไปยังห้างท็อป และเรียนรู้การทำตลาดผักอินทรีย์ที่จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีตลาดทั้งในส่วนราชการในจังหวัด คือ โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ และอื่นๆ เป็นต้น สอดคล้องกับปัจจุบันมีผู้ให้ความสนใจเรื่องเกษตรกรอินทรีย์อย่างมาก ทั้งกลุ่มผู้บริโภคสินค้าเกษตรกรอินทรีย์ และประชาชนทั่วไป เนื่องจากกระแสความปลอดภัยต่อสุขภาพจากการบริโภคสินค้าที่ปลอดภัยจากสารเคมี โดยเฉพาะสินค้าอาหารที่มาจากผลผลิตทางการเกษตร พืชผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์ต่างๆ สินค้าเกษตรเหล่านี้ที่มีจำหน่ายในท้องตลาดมีทั้งที่ระบุบนฉลากว่า สินค้าปลอดภัย สินค้าปลอดสารเคมี สารเคมี สินค้าไฮโดรโปนิกส์ และสินค้าเกษตรกรอินทรีย์ซึ่งมีทั้งสินค้าที่แสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ และไม่มีเครื่องหมายรับรองมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ จึงจำเป็นต้องหาวิธีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูจะต้องสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค โดยทำงานแบบบูรณาการความร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตลอดจนภาคีเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ กลุ่ม YSF ในจังหวัดหนองบัวลำภู

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔๕ และกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ และมาตรา ๔๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้้องการบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้้องการบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ (๑๗) ส่งเสริมและแก้ไขการประกอบอาชีพประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาคาความยากจน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู “เมืองแห่งการเรียนรู้ คุณภาพชีวิตที่ดี ในวิถีเศรษฐกิจพอเพียง” และองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ได้ตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบเกษตรกรอินทรีย์เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนที่ทำการเกษตรให้สามารถพึ่งตนเองได้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน

ตามแผนพัฒนาสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรกรอินทรีย์ในเขตจังหวัดหนองบัวลำภู ส่งเสริมอาชีพให้แก่กลุ่มเกษตรกรและประชาชนทั่วไป เพื่อเพิ่มศักยภาพของการขับเคลื่อนระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ส่งเสริมให้ประชาชนในจังหวัดหนองบัวลำภูดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้ทำโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ภายใต้โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบเกษตรกรอินทรีย์ พร้อมขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการเกษตรกรอินทรีย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู และผลักดันให้เกษตรกรในจังหวัดหนองบัวลำภูทำผักแบบอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี หันมาใช้จุลินทรีย์ชีวภาพในภาคการเกษตร องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูได้คัดเลือกกลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูส่งเสริมและ

สนับสนุนแนวทางให้ทำการเกษตรตามแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อให้เกษตรกร กลุ่มอาชีพต่างๆ มีความรู้เพิ่มขึ้นในเรื่องการเตรียมดิน การตรวจคุณภาพดิน เทคนิคการปลูกพืช การบำรุงรักษา การกำจัดศัตรูพืช(ยาไล่แมลง) การใส่ปุ๋ยผลิต การทำสารไล่แมลงป้องกันเชื้อโรค การเก็บผลผลิต การบรรจุภัณฑ์ และการตลาด จะสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักอินทรีย์และการดำเนินงานเกิดความต่อเนื่องและต่อยอดกิจกรรมการดำเนินการปลูกผักอินทรีย์ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ตลอดจนการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ ส่งเสริมตลาดสีเขียวให้เกิดขึ้นในชุมชน พัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และระดับจังหวัด ให้เกิดเป็นรูปธรรมการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู จึงเล็งเห็นความสำคัญเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู ให้มีการขยายผลเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ให้เกิดขึ้นมากที่สุดและน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับเกษตรกรในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมให้เกษตรกรมีอาชีพเสริม สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เรียนรู้การผลิตผักอินทรีย์ (การจำหน่าย) การตลาด การจัดการกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรประกอบอาชีพแบบเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรและผู้เข้ารับการศึกษาดูงานจะสามารถนำความรู้เรื่องการปลูกผักอินทรีย์มาต่อยอดงานและประยุกต์ใช้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขึ้น ภายใต้โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบเกษตรอินทรีย์ โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนและน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู คือ เมืองแห่งการเรียนรู้ คุณภาพชีวิตที่ดี ในวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

๒.วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ แก่กลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู
๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านเทคนิค วิชาการ การปลูกผักอินทรีย์ให้มากขึ้น
๓. เพื่อให้กลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์มีเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
๔. เพื่อส่งเสริมกลุ่มปลูกผักอินทรีย์ให้เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรที่ได้มาตรฐาน
๕. เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การอนุรักษ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๖. เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนา ต่อยอด และปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

๓.เป้าหมาย

๑.ผู้แทนเครือข่ายกลุ่มผู้ปลูกผักเกษตรอินทรีย์	จำนวน ๔๕ คน
๒.ผู้บริหาร ข้าราชการ ลูกจ้างพนักงานจ้าง อบจ.	จำนวน ๑๒ คน
รวมทั้งสิ้น ๕๗ คน (รายละเอียดรายชื่อตาม ภาคผนวก ก.)	

๔.วิธีดำเนินการ

- ๑.ประสานงานและคัดเลือก กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักอินทรีย์ ที่มีความเข้มแข็ง
๒. จัดทำโครงการฯ
๓. เสนอโครงการต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อขออนุมัติ
๔. ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ตามโครงการฯ ตามระเบียบพัสดุฯ
๕. ดำเนินการตามกำหนดการโครงการฯ ที่กำหนด

๕.๑ การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกผักอินทรีย์

๕.๒ การศึกษาดูงานที่จังหวัดเลย

-เรียนรู้กระบวนการทำเกษตรอินทรีย์ การบริหารจัดการร้านจำหน่ายผัก ผลไม้ และ
ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

-เรียนรู้การทำเกษตรทฤษฎีใหม่

-เรียนรู้การทำเกษตรผสมผสาน

๖.สรุปผลการศึกษาดูงานฯ

๕.ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๘ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๖.สถานที่ดำเนินการ

๖.๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู

๖.๒ ศึกษาดูงานที่จังหวัดเลย

๗.ผู้รับผิดชอบโครงการ

กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู

๘.งบประมาณ

ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แผนงานการเกษตร
งานส่งเสริมการเกษตร หน้า ๙๗ หมวดค่าใช้สอย ข้อ ๒ ค่าใช้จ่ายโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบ
เกษตรอินทรีย์ ตั้งงบประมาณไว้ ๕๐๐,๐๐๐ บาท (รายละเอียดค่าใช้จ่าย ตามภาคผนวก ข.)
คงเหลือ ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๙.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑.เกษตรกรผู้ปลูกอินทรีย์มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น
- ๒.สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค พืชผัก ผลไม้และอาหารปลอดภัยในจังหวัดหนองบัวลำภู
- ๓.เกษตรกรมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น
- ๔.ทำให้กลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู มีรายได้เพิ่มมากขึ้น
- ๕.ทำให้จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นแหล่งเพาะปลูกผักอินทรีย์เพื่อจำหน่ายแก่ผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น
- ๖.ทำให้เกษตรกรตระหนักรู้การใช้สารเคมี เปลี่ยนวิธีการผลิตเป็นอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น
- ๗.เกิดการพัฒนารองเท้าเชิงเกษตร การอนุรักษ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู
- ๘.เกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนากลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์และขยายผลสู่เครือข่ายเกษตรอินทรีย์อื่น
ที่สนใจเพิ่มมากขึ้น

๑๐.ผู้เขียนโครงการ

(ลงชื่อ)

(นายประดิษฐ์ เมืองฮาม)

นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ

๑๑.ผู้ตรวจสอบโครงการ

(ลงชื่อ)

(นางพัชกร สุรสิทธิ์)

หัวหน้าฝ่ายข้อบัญญัติและงบประมาณ

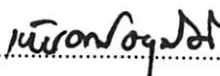
๑๒.ผู้เสนอโครงการ

(ลงชื่อ)

(นายสินศักดิ์ชัยเดช บรรยงค์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู
รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ

๑๓.ผู้พิจารณาโครงการ

(ลงชื่อ)

(นายสินศักดิ์ชัยเดช บรรยงค์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู

๑๔.ผู้เห็นชอบโครงการ

(ลงชื่อ)

(นายประเสริฐ ศรีล้อม)

รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู

๑๕.ผู้อนุมัติโครงการ

(ลงชื่อ)

(นายศรารุท สันตินันตรักษ์)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู

สรุปผลการดำเนินโครงการ

โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ในจังหวัด
หนองบัวลำภู ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ภายใต้โครงการ
ส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบเกษตรกรอินทรีย์

ด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเกษตรอินทรีย์องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูปัจจุบันมีทั้งหมด๕๘แห่งซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั้ง ๖ อำเภอในจังหวัดหนองบัวลำภูมีเกษตรกรที่สนใจสมัครเข้าร่วมและรับการตรวจรับรองมาตรฐานแปลงมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS จำนวนมากในปีงบประมาณที่ผ่านมาได้นำแกนนำเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ไปศึกษาดูงานแปลงเกษตรอินทรีย์ที่จังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดขอนแก่น เรียนรู้เรื่องการปลูกผักอินทรีย์ที่บ้านซำสูง การพัฒนาการบรรจุภัณฑ์ และการขนส่งผลผลิตไปยังห้างท็อป และเรียนรู้การทำตลาดผักอินทรีย์ที่จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีตลาดทั้งในส่วนราชการในจังหวัด คือ โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ และอื่นๆ เป็นต้น สอดคล้องกับ ปัจจุบันมีผู้ให้ความสนใจเรื่องเกษตรอินทรีย์อย่าง มาก ทั้งกลุ่มผู้บริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ และประชาชนทั่วไป เนื่องจากกระแสความปลอดภัยต่อสุขภาพจากการบริโภคสินค้าที่ปลอดภัยจากสารเคมี โดยเฉพาะสินค้าอาหารที่มาจากผลผลิตทางการเกษตร พืชผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์ต่างๆ สินค้าเกษตรเหล่านี้ที่มีจำหน่ายในท้องตลาดมีทั้งที่ระบุบนฉลากว่า สินค้าปลอดภัย สินค้าปลอดสารเคมี สารเคมี สินค้าไฮโดรโปนิกส์ และสินค้าเกษตรอินทรีย์ซึ่งมีทั้งสินค้าที่แสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และไม่มีเครื่องหมายรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ จึงจำเป็นต้องยิ่งที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูจะต้องสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค โดยทำงานแบบบูรณาการความร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตลอดจนภาคีเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ กลุ่ม YSF ในจังหวัดหนองบัวลำภู

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔๕ และกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ และมาตรา ๔๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ (๑๗) ส่งเสริมและ

แก้ไขการประกอบอาชีพ ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาคาความยากจน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู “เมืองแห่งการเรียนรู้ คุณภาพชีวิตที่ดี ในวิถีเศรษฐกิจพอเพียง” และองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ได้ตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบเกษตรอินทรีย์เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนที่ทำการเกษตรให้สามารถพึ่งตนเองได้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน

ตามแผนพัฒนาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์ในเขตจังหวัดหนองบัวลำภูส่งเสริมอาชีพให้แก่กลุ่มเกษตรกรและประชาชนทั่วไป เพื่อเพิ่มศักยภาพของการขับเคลื่อนระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ส่งเสริมให้ประชาชนในจังหวัดหนองบัวลำภูดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้ทำ โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภูตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ภายใต้โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบเกษตรอินทรีย์พร้อมขับเคลื่อนศูนย์ปฏิบัติการเกษตรอินทรีย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู และผลักดันให้เกษตรกรในจังหวัดหนองบัวลำภูทำผักแบบอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี หันมาใช้จุลินทรีย์ชีวภาพในภาคการเกษตร องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูได้คัดเลือกกลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางให้ทำการเกษตรตามแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อให้เกษตรกร กลุ่มอาชีพต่างๆ มีความรู้เพิ่มขึ้นในเรื่องการเตรียมดิน การตรวจคุณภาพดิน เทคนิคการปลูกพืช การบำรุงรักษา การกำจัดศัตรูพืช(ยาไล่แมลง) การใส่ปุ๋ยผลิต การทำสารไล่แมลงป้องกันเชื้อโรค การเก็บผลผลิต การบรรจุภัณฑ์ และการตลาด จะสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักอินทรีย์และการดำเนินงานเกิดความต่อเนื่องและต่อยอดกิจกรรมการดำเนินการปลูกผักอินทรีย์ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ตลอดจนการพัฒนาเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมตลาดสีเขียวให้เกิดขึ้นในชุมชน พัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ระดับชุมชน ตำบล อำเภอและระดับจังหวัด ให้เกิดเป็นรูปธรรมการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู จึงเล็งเห็นความสำคัญเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู ให้มีการขยายผลเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ให้เกิดขึ้นมากที่สุดและน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับเกษตรกรในจังหวัดหนองบัวลำภู โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมให้เกษตรกรมีอาชีพเสริม สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เกษตรกรมีคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เรียนรู้การผลิตผักอินทรีย์ (การจำหน่าย) การตลาด การจัดการกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรประกอบอาชีพแบบเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรและผู้เข้ารับการศึกษาดูงานจะสามารถนำความรู้เรื่องการปลูกผักอินทรีย์มาต่อยอดงานและประยุกต์ใช้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภูตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ขึ้น

ภายใต้โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบเกษตรอินทรีย์ โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรสามารถแก้ไข ปัญหาความยากจนและน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูให้มี คุณภาพชีวิตที่ดี ตามวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู คือ เมืองแห่งการเรียนรู้ คู่คุณภาพชีวิตที่ดี ในวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

๒.วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทักษะ แก่กลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู
๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านเทคนิค วิชาการ การปลูกผักอินทรีย์ให้มากขึ้น
๓. เพื่อให้กลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์มีเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
๔. เพื่อส่งเสริมกลุ่มปลูกผักอินทรีย์ให้เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรที่ได้ มาตรฐาน
๕. เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การอนุรักษ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๖. เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนา ต่อยอด และปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่จังหวัด หนองบัวลำภู

๓.เป้าหมาย

๑. ผู้แทนเครือข่ายกลุ่มผู้ปลูกผักเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๔๕ คน
 ๒. ผู้บริหาร ข้าราชการ ลูกจ้างพนักงานจ้าง อบจ. จำนวน ๑๒ คน
- รวมทั้งสิ้น ๕๗ คน (รายละเอียดรายชื่อตาม ภาคผนวก ก.)

๔.วิธีดำเนินการ

๑. ประสานงานและคัดเลือก กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักอินทรีย์ ที่มีความเข้มแข็ง
๒. จัดทำโครงการฯ
๓. เสนอโครงการต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อขออนุมัติ
๔. ดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ตามโครงการฯ ตามระเบียบพัสดุฯ
๕. ดำเนินการตามกำหนดการโครงการฯ ที่กำหนด
 - ๕.๑ การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงการปลูกผักอินทรีย์
 - ๕.๒ การศึกษาดูงานที่จังหวัดเลย
 - เรียนรู้กระบวนการ ทำเกษตรอินทรีย์ การบริหารจัดการร้านจำหน่ายผัก ผลไม้ และผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
 - เรียนรู้การทำเกษตรทฤษฎีใหม่
 - เรียนรู้การทำเกษตรผสมผสาน
๖. สรุปผลการศึกษาดูงานฯ

๕.ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๖.สถานที่ดำเนินการ

๖.๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู

๖.๒ ศึกษาดูงานที่ จังหวัดเลย

๗.ผู้รับผิดชอบโครงการ

กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู

๘.งบประมาณ

ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แผนงานการเกษตร งานส่งเสริมการเกษตร หน้า ๔๗ หมวดค่าใช้สอย ข้อ ๒ ค่าใช้จ่ายโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบเกษตรอินทรีย์ ตั้งงบประมาณไว้ ๕๐๐,๐๐๐ บาท งบประมาณดำเนินการ จำนวน ๑ ๗๗,๖๔๐ บาท (รายละเอียดค่าใช้จ่าย ตามภาคผนวก ข.)

๙.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑.เกษตรกรผู้ปลูกอินทรีย์มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น
- ๒.สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค พืชผัก ผลไม้และอาหารปลอดภัยในจังหวัดหนองบัวลำภู
- ๓.เกษตรกรมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น
- ๔.ทำให้กลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู มีรายได้เพิ่มมากขึ้น
- ๕.ทำให้จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นแหล่งเพาะปลูกผักอินทรีย์เพื่อจำหน่ายแก่ผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น
- ๖.ทำให้เกษตรกรตระหนักรู้การใช้สารเคมี เปลี่ยนวิธีการผลิตเป็นอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น
- ๗.เกิดการพัฒนากาท่องเที่ยวเชิงเกษตร การอนุรักษ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดหนองบัวลำภู
- ๘.เกษตรกรนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนากลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์และขยายผลสู่เครือข่ายเกษตรอินทรีย์อื่นที่สนใจเพิ่มมากขึ้น

ภาพกิจกรรมการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน

โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ในจังหวัด
หนองบัวลำภู ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒
ภายใต้โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบเกษตรอินทรีย์

ในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒ นายแพทย์ศราวุธ สันตินันตรักษ์ นายกองค์การบริหารส่วน
จังหวัดหนองบัวลำภู ได้เป็นประธานเปิดการประชุม /ศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกร
อินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ภายใต้
โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบเกษตรอินทรีย์และได้กล่าวให้โอวาท ในเรื่องนโยบายส่งเสริม
เกษตรอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภูในยุคThailand๔.๐

นายวิวัฒน์ วงษ์ชารี ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ได้กล่าวรายงาน และทบทวนให้ความรู้แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาแปลงเกษตรอินทรีย์และอบรมคณะทำงานฝ่ายขับเคลื่อนระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (ทีมผู้ตรวจประเมินแปลง) Internal Control System (ICS) ภายใต้แบรนด์ SDGsPGS ตามใบสมัคร และข้อมูลแปลงขอรับรองมาตรฐาน และแบบรายงานการตรวจแปลงมาตรฐานเกษตรกรรมยั่งยืนให้คณะกรรมการตรวจประเมินแปลงได้ รับทราบและถือปฏิบัติ

นายอนุวัฒน์ รัตนวงศ์ รองเลขาธิการสมาคมพืชไร่แห่งประเทศไทย เป็นวิทยากร
อบรมให้ความรู้แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาแปลงเกษตรอินทรีย์และอบรม คณะทำงานฝ่าย
ขับเคลื่อนระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (ทีมผู้ตรวจประเมินแปลง)
Internal Control System (ICS)

โดยมุ่งเน้นให้ผู้ตรวจรับรองแปลงมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทุกคน ให้ยึดตามหลักปฏิบัติตาม
มาตรฐานเกษตรกรรมยั่งยืน SDGsPGSตามแบบประเมินเกษตรกรรมตามมาตรฐานเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้ง
๒๒ อย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งอธิบายทีละข้อ ซึ่งแต่ละหัวข้อที่เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ผู้ตรวจแปลงควร
ให้ความสำคัญและใส่ใจเป็นพิเศษด้วย

แบบประเมินเกษตรกรตามมาตรฐานเกษตรกรรมยั่งยืน ๒๒ ข้อ ประกอบด้วย

- ๑.เกษตรกรต้องแจ้งพื้นที่ทำการเกษตรที่ตัวเองครอบครองให้ผู้ตรวจทราบ ไม่ว่าจะใช้ประโยชน์หรือไม่ใช้ประโยชน์/เช่า/มีหรือไม่มีโฉนดที่ดินก็ตาม
- ๒.แปลงเกษตรทุกแปลงจะต้องทำในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนทั้งหมด ภายในระยะเวลา ๓ ปี อนุญาตให้ทดลองทำบางแปลงได้ใน ๓ ปีแรก
- ๓.เกษตรกรควรวัดค่าและปรับค่า PH ของดินตามประเภทของพืชที่ต้องการปลูก ควรนำดินและน้ำไปทำการตรวจวัดธาตุอาหารในดิน หรือสารเคมีตกค้างทุกปี
- ๔.พืชที่ปลูกในแปลงเคมีจะต้อง “ไม่ขอรับรอง” อนุญาตให้เป็นแปลงคู่ขนานได้ แต่พืชที่ขอรับรองในแปลงเกษตรกรรมยั่งยืนจะต้องไม่เหมือนกับแปลงเคมี เกษตรกรต้องจัดแยกผลผลิตจากแปลงเกษตรกรรมยั่งยืนชัดเจน ทั้งระยะปรับเปลี่ยนและระยะที่ได้รับการรับรองแล้วให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้มี QR codeติดกับผลผลิต
- ๕.คันแดนแปลงเกษตรกรรมยั่งยืน จะต้องแยกจากแปลงเคมีอย่างชัดเจนอย่างน้อยระยะห่าง ๓ - ๕ เมตร และถ้าแปลงข้างเคียงมีความเสี่ยงการปนเปื้อนสารเคมี เกษตรกรจะต้องจัดทำแนวกันชน (ปรับคันดินและปลูกพืช) ป้องกันการปนเปื้อน ทั้งนี้ พืชตามแนวกันชนไม่ขอรับรอง
- ๖.ห้ามปลูกข้าวในแปลงเกษตรกรรมยั่งยืนที่ขอรับรองมากกว่า ๒ รุ่นต่อปี ควรพักดินหรือปลูกพืชเป็นปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงดิน
- ๗.เกษตรกรควรปลูกข้าวและพืชผักไว้กินเอง เพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร และสุขภาพที่ดีของครอบครัว
- ๘.เกษตรกรอาจขายข้าวเปลือกที่ปลูกในแปลงนา หรือแปลงรกร้างว่างเปล่า ที่ไม่มีการใช้สารเคมีเกษตรใดๆ (โดยไม่มีความเสี่ยง) เป็นเกษตรกรรมยั่งยืน SDGsPGSได้หลังจากผ่านการรับรองจากคณะกรรมการระดับจังหวัด ทั้ง ๒๒ ข้อ เป็นเวลา ๓๖ เดือน
- ๙.ในกรณีของผักผลไม้และสมุนไพร เกษตรกรอาจขายผลผลิตที่ปลูกในแปลงสวน หรือแปลงรกร้างว่างเปล่า ที่ไม่มีการใช้สารเคมีเกษตรใดๆ (โดยไม่มีความเสี่ยง) เป็นเกษตรกรรมยั่งยืน SDGsPGSได้หลังจากผ่านการรับรองจากคณะกรรมการระดับจังหวัด ทั้ง ๒๒ ข้อ เป็นเวลา ๓๖ เดือน
- ๑๐.ปศุสัตว์ที่เลี้ยงในแปลงเกษตรกรรมยั่งยืนสามารถรับรองเป็นปศุสัตว์อินทรีย์ได้หากอาหารที่เลี้ยงเป็นอาหารอินทรีย์ หากเป็นอาหารระยะปรับเปลี่ยน ให้รับรองเป็นปศุสัตว์ “อารมณ์ดี” หรือระยะปรับเปลี่ยนสู่ปศุสัตว์อินทรีย์ตามระยะเวลาปรับเปลี่ยนด้วยอาหารเป็นเวลา ๓๖ เดือน
- ๑๑.หลีกเลี่ยงการใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีการคลุกสารเคมีและไม่ทราบแหล่งที่มาชัดเจน เกษตรกรควรผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว/ผัก/ผลไม้ไว้ใช้เอง รวมถึงทราบแหล่งที่มาชัดเจน ในกรณีที่ไม่สามารถหาเมล็ดพันธุ์ที่ไม่คลุกสารเคมีได้ และถ้าจำเป็นต้องใช้เมล็ดพันธุ์ที่คลุกสารเคมีให้นำเมล็ดพันธุ์ไปล้างน้ำอุ่น น้ำหมักชีวภาพ หรือสารชีวภัณฑ์ที่ไม่ละเมิดมาตรฐาน ก่อนนำไปเพาะปลูก
- ๑๒.ห้ามเกษตรกรใส่ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าหญ้า ยาฆ่าแมลง ฮอร์โมนเร่ง สารเคมีสังเคราะห์ ห้ามใช้ปัจจัยการผลิตหรือปุ๋ยอินทรีย์ยี่ห้อที่ไม่ทราบส่วนผสมและไม่มีมาตรฐานเกษตรอินทรีย์รับรอง ก่อนได้รับอนุญาตจากกลุ่มและเครือข่ายในพื้นที่นั้น
- ๑๓.ห้ามเผาตอซังและอินทรีย์วัตถุในแปลงเกษตรกรรมยั่งยืนที่ขอรับรอง

๑๔. ห้ามใช้ถังฉีดสารเคมีการเกษตรทั่วไปพร้อมกับแปลงเกษตรกรรมยั่งยืน

๑๕. ให้ระมัดระวัง อย่าให้สารเคมีที่ใช้ในบ้านเรือน มาปนเปื้อนในแปลงเกษตรกรรมยั่งยืน

๑๖. ห้ามนำผลผลิตจากแปลงเกษตรกรรมยั่งยืนไปปะปนกับผลผลิตแปลงเกษตรกรรมยั่งยืน
ระยะปรับเปลี่ยนและแปลงเกษตรทั่วไป ต้องจัดแยกผลผลิตแต่ละสถานะออกจากกันอย่างชัดเจน
(ระยะปรับเปลี่ยนสู่เกษตรกรรมยั่งยืน เคมีทั่วไป) ให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

๑๗. เกษตรกรที่ใช้รถเกี่ยวอ้อมหรือเกี่ยวนวดจะต้องทำความสะอาดเกี่ยวอ้อมก่อนนำไปใช้ และ
แยกข้าวที่ใช้ล้างเครื่องรถเกี่ยวอ้อม หรือเกี่ยวนวด จำนวน ๓ กระสอบแรก (ข้าวล้างเครื่อง) ไม่ถือว่าเป็น
ข้าวเกษตรกรรมยั่งยืน

๑๘. ห้ามใช้กระสอบปุ๋ยเคมีและภาชนะที่อาจจะปนเปื้อนสารเคมีมาใช้เพื่อจัดเก็บและขนส่ง
ผลผลิตเกษตรเกษตรกรรมยั่งยืน ถังและภาชนะที่ใช้ต้องสะอาด เหมาะที่จะใช้บรรจุปัจจัยการผลิต/
ขนส่งอาหาร

๑๙. เกษตรกรควรมีโอกาสตรวจเลือดเพื่อวัดระดับสารเคมีในร่างกายว่าอยู่ในระดับที่ไม่
ปลอดภัยหรือมีความเสี่ยงหรือไม่ เพื่อนำไปปรับพฤติกรรมในการผลิตและบริโภคให้สอดคล้องกับหลัก
ความมั่นคงทางอาหาร โภชนาการและเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

๒๐. เกษตรกรที่เป็นสมาชิกโครงการฯ จะต้องร่วมกันพัฒนากลุ่ม ร่วมกันลงหุ้น เข้าร่วมประชุม
มีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มทุกครั้ง การขาดการเข้าร่วมประชุมมากกว่า ๓ ครั้ง เกษตรกรอาจถูกตัด
สิทธิ์การเป็นสมาชิกของกลุ่มได้

๒๑. เกษตรกรต้องจัดทำบันทึกฟาร์ม บัญชีฟาร์ม สมุดเยี่ยมฟาร์ม โดยละเอียด เอกสารบันทึก
ฟาร์มจะต้องนำมาให้ผู้ตรวจแปลงได้พิจารณาว่ามีความเสี่ยงจากการปนเปื้อนสารเคมีสังเคราะห์หรือ
จากกิจกรรมที่ทำ หรือปัจจัยการผลิตไม่ เอกสารบันทึกฟาร์ม และบัญชีฟาร์มยังมีความสำคัญอย่างยิ่งใน
การขอรับรองมาตรฐานระดับสากลควบคู่กันไปด้วย

๒๒. เกษตรกรยินยอมให้มีการเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดแปลงและผลการตรวจแปลงเท่าที่จำ
เป็น ภายในเครือข่ายที่ขับเคลื่อนมาตรฐานเกษตรกรรมยั่งยืน SDGsPGSเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เปิดเผย
ข้อมูลเป็นสาธารณะและเพื่อการค้าขายข้อมูลโดยเด็ดขาด

นางสาวปรัชญาวรรณ สาระบัน จากสมาพันธ์เกษตรกรมัยยั้งยั้งจังหวัดหนองบัวลำภูเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แนวทางการพัฒนาแปลงเกษตรอินทรีย์แก่คณะทำงานฝ่ายการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม(ทีมเครือข่าย)

ในครั้งนี้ได้ มีโอกาส บรรยายให้ความรู้เรื่องการทำแนวกันชน ป้องกันสารเคมี เพื่อเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SDGsPGSเช่น การปลูกพืชแนวกันชนประกอบ ฝั่ มะละกอ ข่า จิง ตะไคร้ ใบมะกรูด เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีอีกช่องทางคือการจัดทำแนวกันชน โดยขอรับการสนับสนุนเครื่องจักรกลเพื่อทำแนวกันชนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อป้องกันสารเคมีเข้าสู่แปลงเกษตรของประชาชน ซึ่งส่วนมากเกษตรกรยังเข้าไม่ถึงบริการเหล่านี้ จึงของฝากประชาสัมพันธ์ให้กับสมาชิกในเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ได้รับทราบและติดต่อขอรับบริการ ในลำดับถัดไป

และได้ยกตัวอย่างสวนเลมอนทรีย์ฟาร์ม ที่อำเภอนากลาง ที่เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ว่ามีอะไรบ้าง และให้เข้าไปเรียนรู้เพิ่มเติมได้ที่สวนของเรา พร้อมทั้งจะให้คำแนะนำและให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่ต้องการเพิ่มเติม นอกจากนี้ยังให้ความรู้การผลิตผักอินทรีย์ การแบ่งโซนปลูกผัก และการตลาดส่งโรงพยาบาลนากลางและตลาดอื่นๆ โดยทำงานในลักษณะเครือข่ายร่วมกัน

ในช่วงท้ายของการบรรยายให้ความรู้ วิทยากรได้เปิดโอกาสให้เพื่อนเกษตรกรได้ถามข้อสงสัยในการทำเกษตรอินทรีย์อย่างไรให้ประสบผลสำเร็จ คือต้องมีความอดทน มุ่งมั่นและเรียนรู้ตลอดเวลาอย่าเป็นน้ำเต็มแก้ว โดยให้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำเกษตรผสมผสาน และเกษตรทฤษฎีใหม่ และกล่าวให้กำลังใจเพื่อนเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ทุกคน ขอให้ประสบผลสำเร็จและขยายเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ให้มากที่สุดที่สุดในจังหวัดหนองบัวลำภู

ให้ความรู้เพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาแปลงเกษตรอินทรีย์แก่คณะทำงานฝ่ายการรับรอง
มาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (ทีมเครือข่าย) ผ่านระบบเครือข่ายเกษตรอินทรีย์
OAN : (Organic Agricultural Network) เพื่อต่อการตรวจแปลงของคณะกรรมการ ภายใต้แบรนด์
SDGsPGSและสอบถามปัญหา/ข้อสงสัย

นายประดิษฐ์ เมืองฮาม นักพัฒนาชุมชน กล่าวชี้แจงการเดินทางศึกษาดูงานแก่ผู้เข้าร่วม
ศึกษาดูงานฯ ในครั้งนี้ และนัดเวลาการขึ้นรถก่อนออกเดินทางเพื่อให้ผู้ศึกษาดูงานฯ ทราบและถือ
ปฏิบัติ

ศูนย์แสดงสินค้าผลิตภัณฑ์พื้นบ้านOTOP

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ คณะศึกษาดูงานเครือข่ายเกษตรอินทรีย์จังหวัดหนองบัวลำภู นำโดย นายวิวัฒน์ วงษ์ขาริ ที่ปรึกษานายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน ๕๗ คนได้เดินทางมาถึง อ.ท่าลี่ จ.เลย และได้เยี่ยมชมศูนย์แสดงสินค้าพื้นเมือง OTOPT โดยมี ร.ต.อ.หญิง นิตตา แพทย์เพียร ได้พาคณะฯ เข้าเยี่ยมชมและให้ความรู้ในครั้งนี้ ศูนย์แสดงสินค้าพื้นเมือง จำหน่ายผลิตภัณฑ์โอท็อป สินค้าชุมชน ของดีอำเภอท่าลี่ อาทิ ผ้าพันคอ ผ้าขาวม้า ผ้าซิ่น ตุ๊กตาถัก พวงกุญแจ กระเป๋าหมวก เสื้อปักไทพาลี สบู่สมุนไพร ลิปบาล์ม นอกจากนี้ ยังมีการ นำผลผลิตทางการเกษตรปลอดสารพิษมาจำหน่าย เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวเข้ามาจับจ่ายซื้อสินค้า เป็นการสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด

ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ไร่พิณสุวรรณ

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ คณะศึกษาดูงานเครือข่ายเกษตรอินทรีย์จังหวัดหนองบัวลำภูได้เดินทางมาถึงไร่พิณสุวรรณ อ.ท่าลี่ จ.เลย และได้เยี่ยมชมแปลงพืชเกษตรอินทรีย์ภายในไร่และได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก คุณสุวรรณ กาญจนโกมล ประธานศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ ไร่พิณสุวรรณบุคคลที่ได้นำความรู้จากการทำเกษตรอินทรีย์มาปรับใช้ในพื้นที่ โดยทำการเกษตรแบบผสมผสาน ปลูกผักออแกนิก เลี้ยงไก่ธรรมชาติโดยใช้วัสดุธรรมชาติ รำข้าว และหยวกกล้วยหมักกับน้ำสมุนไพรมะขามเทศอินทรีย์ที่ดีต่อสุขภาพ มูลไก่ที่ได้นำมาทำเป็นปุ๋ยสำหรับผักที่ปลูกเป็นการลดต้นทุนการผลิต และสูตรน้ำหมักจุลินทรีย์ต่างๆที่ใช้ในการทำเกษตรอินทรีย์ที่จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เข้าร่วมโครงการศึกษาดูงานในครั้งนี้ และได้พักรับประทานอาหารกลางวันภายในไร่ โดยอาหารปรุงจากพืชเกษตรอินทรีย์ภายในไร่พิณสุวรรณแห่งนี้

ศูนย์เรียนรู้วิสาหกิจท่องเที่ยวเกษตรอินทรีย์ ตำบลท่าลี่

โฮมเหือง(HOMEHUENG)

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ คณะศึกษาดูงานเครือข่ายเกษตรอินทรีย์จังหวัดหนองบัวลำภูได้เดินทางมาถึงโฮมเหือง(HOMEHUENG)โครงการ “ร้านค้าออร์แกนิก กลุ่มวิสาหกิจท่องเที่ยวเกษตรรักสุขภาพท่าลี่ ” โดยได้รับความอนุเคราะห์จากวิทยากร ร.ต.อ.หญิง นิติตา แพทย์เพียรประธานกลุ่มท่องเที่ยวเกษตรรักสุขภาพท่าลี่ บรรยายถึงการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็น กลุ่มวิสาหกิจท่องเที่ยวเกษตรรักสุขภาพขึ้นมาโดยเป็นการรวมกลุ่มของสมาชิกผู้ทำเกษตรอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย รวมทั้งกิจกรรมเพื่อสุขภาพด้านอื่นๆ ให้บริการแก่ผู้สนใจในด้านศาสตร์พระราช เศรษฐกิจพอเพียง เน้นการการผลิตออมนดิน ออมน้ำ ออมน้ำไม้ สอดคล้องกับกระแสนิยมในปัจจุบันไปถึงการบริโภคอาหารปลอดภัยและกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีช่องทางตลาดภายใต้ร้านค้าชื่อ “ร้านโฮมเหือง(HOMEHUENG)” อ.ท่าลี่ จ.เลย เพื่อให้สมาชิกและประชาชนในพื้นที่ได้มีแหล่งซื้อขายแลกเปลี่ยนพืชผักอินทรีย์(ออร์แกนิกไทยแลนด์) ผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าOTOP และของดีในชุมชน ให้ชุมชนมีรายได้หมุนเวียน มีการจ้างแรงงาน ทั้งเป็นการลดรายจ่ายชาวบ้านได้มีแหล่งจำหน่ายสินค้าที่ชัดเจนและมั่นคง

"โฮมเหือง" เป็นร้านค้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกษตรรักสุขภาพ(เกษตรอินทรีย์) ท่าลี่ผลิตและจำหน่ายพืชผักผลไม้อินทรีย์(Organic Thailand) ของสมาชิกและเกษตรกรในพื้นที่ผู้ที่รักในอินทรีย์ ตัดส่งจำหน่ายจากแปลงถึงมือลูกค้าโดยตรง

ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ไร่ภูควนคำ

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ คณะศึกษาดูงานเครือข่ายเกษตรอินทรีย์จังหวัดหนองบัวลำภูได้เดินทางมาศึกษาดูงาน ณ ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ไร่ภูควนคำ ซึ่งเป็นการทำเกษตรแบบทฤษฎีชีโครันไร่ ภูควนคำเป็นไร่แห่งการเรียนรู้ เป็นวนเกษตรกับการพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน การแปรรูปผลิตภัณฑ์การปลูกพืชแบบผสมผสานอีกทั้งยังปลูกไม้ยืนต้น พืช ผัก สมุนไพรไว้ด้วยกัน การเลี้ยงไก่และการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าของพืชผลภายในไร่ นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ คือ ชาควนคำ ที่นำใบเนียมอ้อมมาเป็นวัตถุดิบชาผักเชียงดา ชาตะไคร้ น้ำผึ้งป่า ลิปาล์มออบแกนิก สบู่น้ำมัน สบู่มะขาม และการเพาะเมล็ดพันธุ์พืช

ศูนย์การเรียนรู้เกษตรผสมผสานและเกษตรทฤษฎีใหม่ไร่ไพชนนต์

วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ คณะศึกษาดูงานเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ ได้ออกจากที่พัก เดินทาง มาศึกษาดูงานที่ ไร่ไพชนนต์ เพื่อศึกษาเรียนรู้และนำมาปฏิบัติงานในพื้นที่ ประกอบด้วย กระบวนการ ผลิต การจำหน่าย การบรรจุภัณฑ์และการตลาดผักอินทรีย์ การพัฒนาสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเชิง อนุรักษ์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีกิจกรรมการลงพื้นที่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งไร่ไพชนนต์ เป็นพื้นที่ที่มีการ บริหารจัดการเรื่องการปลูกผักอินทรีย์ที่มีชื่อเสียงและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ซึ่งมี คุณวันชัย มีสิทธิ์ ประธานศูนย์การเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ไร่ไพชนนต์ได้ต้อนรับคณะศึกษาดูงานในครั้งนี้ ซึ่งภายในศูนย์ประกอบด้วย การปลูกมะนาว ปลูกมะกรูด ผักหวาน เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา หน่อไม้ ผลไม้สด อเบอรี่ แก้วมังกร

การประชุมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ แบบมีส่วนร่วม ระหว่างจังหวัดเลยและจังหวัดหนองบัวลำภู

ณ ศูนย์การเรียนรู้เกษตรผสมผสานไร่โพชนนต์

-คุณวิโรจน์ ทิพรรัตน์ สมาชิกเกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดเลย ได้ให้ความรู้เรื่องการตรวจแปลง การทำเกษตรอินทรีย์วิธีการปรับเปลี่ยนจากเคมีเป็นอินทรีย์ การทำแนวกันชนเพื่อป้องกันการสารเคมีไหล เข้าในพื้นที่แปลงเกษตร การลดการใช้สารเคมี การนำส่งสินค้าเพื่อไปจำหน่าย และการทำเกษตร อินทรีย์สู่การท่องเที่ยว

-คุณสุวรรณ กาญจนโกมล ประธานศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ไร่พิณสุวรรณออร์แกนิกได้กล่าว ให้กำลังใจ เครือข่ายเกษตรอินทรีย์ ต้องมีความเสียสละเวลา ความขยัน ซื่อสัตย์ อดทน ในการทำ เกษตรอินทรีย์

-คุณพัชรพร หีบแก้ว ประธานศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ไร่ภูคนคำ ได้ให้แนวคิด ในการทำ การเกษตรต้องมีเป้าหมายในการทำ เป้าหมายของตัวเอง และเป้าหมายของสังคม เพื่อเป็นกำลังใจและ ให้เกิดความสุขในการทำ

-รตอ.หญิงนิตดา แพทย์เพียร ประธานกลุ่มวิสาหกิจท่องเที่ยวเกษตรอินทรีย์ตำบลท่าลี่ ได้ให้ ความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการการท่องเที่ยว การเพิ่มมูลค่า โดยการนำเอาเกษตรมาเชื่อมโยงกันเพื่อ สร้างมูลค่าในเชิงท่องเที่ยว ซึ่งการทำเชิงท่องเที่ยวต้องมีจิตอาสาและต้องมีใจรักในการทำเกษตรอินทรีย์ ด้วย

-คุณประหยัด เชื้อคำ นักวิชาการสาธารณสุขได้ยกตัวอย่าง การทำเกษตรอินทรีย์ โดยการนำ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำหลัก ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมี ภูมิคุ้มกันที่ดี และ เงื่อนไขการมีความรู้ การมีคุณธรรม ให้คณะศึกษาดูงานได้นำไปใช้

-ประธานกลุ่มผู้ผลิตกาแฟเห็น-อัม ให้ความรู้การทำกาแฟ เห็น-อัม เพื่อเพิ่มมูลค่าและเชื่อมโยง การท่องเที่ยวในอำเภอท่าลี่

-คุณวันชัย มีสิทธิ์ ประธานศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ไร่โพชนนต์ ได้ให้ความรู้การขยายพันธุ์ ต้นมะนาว ต้นมะกรูด ต้องมีการศึกษา แปลงของตนเอง วางแผนล่วงหน้าจะต้องทำอะไรบ้าง และให้ ความรู้การขยายพันธุ์ต้นมะนาว ต้นมะกรูด

-พลโทกฤษดาบุญวุฒิพงษ์ ได้แสดงความประทับใจและชื่นชมแต่ละศูนย์การเรียนรู้ใน การศึกษาดูงานในครั้งนี้

กลุ่มผลิตภาชนะกาบหมากบ้านท่าดีหมี

คณะศึกษาดูงานเครือข่ายเกษตรอินทรีย์จังหวัดหนองบัวลำภู ได้เดินทางมายัง บ.ท่าดีหมี ต.ปากตม อ.เซียงคาน จ.เลย ณ กลุ่มผลิตภาชนะกาบหมาก ซึ่งเป็นสถานที่สุดท้าย กลุ่มผลิตภาชนะกาบหมากก่อตั้งขึ้นจากการรวมตัวกันของคนในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่เข้มแข็งของ ต.ปากตม

ประธานกลุ่ม และสมาชิก ได้ให้ความรู้ในการทำภาชนะกาบหมาก ซึ่งการทำกาบหมากมีวิทยากรจากอินเดียมาสอน และนำเครื่องผลิตมาจากอินเดีย วัตถุดิบที่ใช้ในการทำคือ กาบหมาก โดยไม่ใช้สารใดๆเจือปน โดยนำมาล้างน้ำให้สะอาด แล้วจึงนำไปผลิต จานกาบหมากสามารถใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ได้ โดยการล้างน้ำให้สะอาดแล้วจึงนำไปตากแดด ส่วนการส่งออกสินค้า เพื่อจำหน่ายส่วนมากจะนำส่งออกต่างจังหวัด นอกจากนี้ยังนำเอาเส้นใยกล้วยมาผลิตเป็นกระเป๋าเพื่อจำหน่ายอีกด้วย

ภาพกิจกรรม

รายงานผลการดำเนินโครงการ
โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์
ในจังหวัดหนองบัวลำภู ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒
ภายใต้โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพแบบเกษตรกรอินทรีย์

๑. หลักการและเหตุผล

องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู เล็งเห็นความสำคัญเรื่องการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู ให้มีการขยายผลเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ ให้เกิดขึ้นมากที่สุดและน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับเกษตรกรในจังหวัด หนองบัวลำภู โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรมีอาชีพเสริม เรียนรู้การผลิตผักอินทรีย์ (การจำหน่าย) การตลาด สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

เกษตรกรและผู้เข้ารับการศึกษาดูงานจะสามารถนำความรู้เรื่องการปลูกผักอินทรีย์มาต่อยอด และประยุกต์ใช้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภูจึงได้จัดทำ โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ แก่กลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านเทคนิค วิชาการ การปลูกผักอินทรีย์ให้มากขึ้น
- ๒.๓ เพื่อให้กลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์มีเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- ๒.๔ เพื่อส่งเสริมกลุ่มปลูกผักอินทรีย์ให้เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร มาตรฐาน
- ๒.๕ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การอนุรักษ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๒.๖ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนา ต่อยอด และปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่จังหวัด หนองบัวลำภู

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- ๓.๑ ผู้แทนเครือข่ายกลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์ จำนวน ๔๕ คน
 - ๓.๒ ผู้บริหาร ข้าราชการ ลูกจ้าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน ๑๒ คน
- รวมทั้งสิ้น ๕๗ คน

๔. ผลลัพธ์: ตัวชี้วัด (KPI)

- ๔.๑ ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วม โครงการสามารถพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ การปลูกผักอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู มากขึ้น

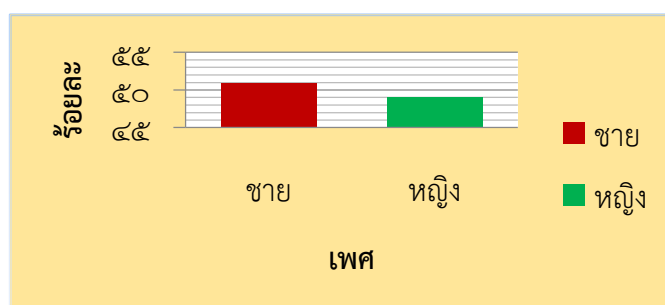
๔.๒ ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการได้มีความรู้ด้านเทคนิค วิชาการการปลูกผักอินทรีย์มากขึ้น

๔.๓ ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วม โครงการสามารถพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวการอนุรักษ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถต่อยอด ปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๕๗ คน

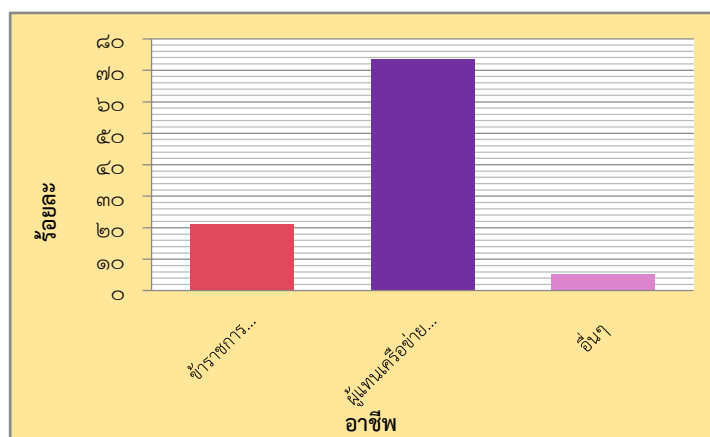
๑.๑ด้านเพศ พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการ ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘มากกว่าเพศหญิง ซึ่งมีจำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๑

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๒๙	๕๐.๘
หญิง	๒๘	๔๙.๑

๑.๒ด้านอาชีพ พบว่าผู้เข้าร่วม โครงการ ส่วนใหญ่เป็น ผู้แทนเครือข่ายกลุ่มผู้ปลูกผักเกษตรอินทรีย์ จำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๗ รองลงมา เป็นข้าราชการ พนักงานจ้าง อบจ.นภ. จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑ และอื่นๆ จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๓

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ พนักงานจ้าง อบจ.นภ.	๑๒	๒๑.๑
ผู้แทนเครือข่ายกลุ่มผู้ปลูกผักเกษตรอินทรีย์	๔๒	๗๓.๗
อื่นๆ	๓	๕.๓
รวม	๕๗	๑๐๐

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลในการแสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๕๗ คน

ข้อ	ข้อความถาม	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑	ท่านคิดว่าโครงการนี้เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ แก่กลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู มากน้อยเพียงใด	๓๙	๖๘.๔	๑๖	๒๘.๑	๒	๓.๕	-	-	-	-
๒	ท่านคิดว่าโครงการนี้ส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านเทคนิค วิชาการ การปลูกผักอินทรีย์ มากน้อยเพียงใด	๓๑	๕๔.๔	๒๖	๔๕.๖	-	-	-	-	-	-
๓	ท่านคิดว่าโครงการนี้ทำให้ผู้ปลูกผักอินทรีย์มีเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มากน้อยเพียงใด	๓๔	๕๙.๖	๒๓	๔๐.๔	-	-	-	-	-	-
๔	ท่านคิดว่าโครงการนี้ส่งเสริมกลุ่มผู้ปลูกผักเกษตรอินทรีย์ให้เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรที่ได้มาตรฐาน มากน้อยเพียงใด	๓๘	๖๖.๗	๑๙	๓๓.๓	-	-	-	-	-	-
๕	ท่านคิดว่าโครงการนี้พัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวการอนุรักษ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถต่อยอดปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู มากน้อยเพียงใด	๓๗	๖๔.๙	๑๙	๓๓.๓	๑	๑.๘	-	-	-	-
๖	ท่านคิดว่าโครงการนี้ มีความเหมาะสมในการจัดโครงการ มากน้อยเพียงใด	๔๒	๗๓.๖	๑๔	๒๔.๖	๑	๑.๘	-	-	-	-
๗	ท่านคิดว่าวิทยากรที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรมีเนื้อหาเหมาะสม มากน้อยเพียงใด	๔๓	๗๕.๔	๑๓	๒๒.๘	๑	๑.๘	-	-	-	-
	รวม (เฉลี่ย)	๓๗.๗๑	๖๖.๔	๑๘.๕๗	๓๒.๕๙	๐.๗๑	๑.๒๗	-	-	-	-

ผลการวิเคราะห์

จากข้อ ๑. พบว่า ท่านคิดว่าโครงการนี้เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ แก่กลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู มากน้อยเพียงใดส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔ รองลงมาอยู่ในระดับมากจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑ อยู่ในระดับปานกลางจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๕

จากข้อ ๒. พบว่า ท่านคิดว่าโครงการนี้ส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านเทคนิค วิชาการ การปลูกผักอินทรีย์ มากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๔ รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖

จากข้อ ๓. พบว่า ท่านคิดว่าโครงการนี้ทำให้ผู้ปลูกผักอินทรีย์มีเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มากน้อยเพียงใดส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๖ รองลงมาเป็นระดับมากจำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๔

จากข้อ ๔. พบว่าท่านคิดว่าโครงการนี้ส่งเสริมกลุ่มปลูกผักเกษตรอินทรีย์ให้เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรที่ได้มาตรฐาน มากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๗ รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓

จากข้อ ๕. พบว่า ท่านคิดว่าโครงการนี้พัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวการอนุรักษ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถต่อยอดปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู มากน้อยเพียงใดส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๙ รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘

จากข้อ ๖. พบว่า ท่านคิดว่าโครงการนี้ มีความเหมาะสมในการจัดโครงการ มากน้อยเพียงใด ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๗ รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘

จากข้อ ๗. พบว่า ท่านคิดว่าวิทยากรที่ให้ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรมีเนื้อหาเหมาะสม มากน้อยเพียงใดส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๔ รองลงมาอยู่ในระดับมาก จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

- ควรจัดดูงานวันละ ๒ จุด เพื่อจะได้เก็บเกี่ยวความรู้เต็มที่ ดูงานวันละ ๓ จุด ทำให้เร่งรีบเกินไป
- ควรจัดโครงการอบรมเรื่องดิน เช่น การปรับปรุงธาตุอาหารต่างๆ ของพืชในดิน
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ควรมีศูนย์การเรียนรู้เกษตรอินทรีย์
- ควรจัดกิจกรรมต่อเนื่องทุกปี จะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ อยู่เสมอ

๕. สรุปผลโครงการ

๕.๑ เกษตรกรผู้ปลูกอินทรีย์มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น

๕.๒ สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค พืช ผักผลไม้และอาหารปลอดภัยในจังหวัดหนองบัวลำภู

๕.๓ เกษตรกรมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น

๕.๔ กลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์มีรายได้มากยิ่งขึ้น

๕.๕ เกษตรกรตระหนักถึงการใช้สารเคมี เปลี่ยนวิธีการผลิตเป็นอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น

๕.๖ เกษตรกรนำความรู้ที่ได้มาพัฒนากลุ่มผู้ปลูกผักอินทรีย์และขยายผลสู่เครือข่าย
เกษตรกรอินทรีย์อื่นที่สนใจเพิ่มมากขึ้น

๕.๗ กลุ่มเกษตรกรสามารถนำความรู้ไปปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจและ
เพิ่มมูลค่าของผลผลิตได้มากขึ้น

๕.๘ เกษตรกรสามารถนำเอาองค์ความรู้ที่ได้จากการนำวัสดุเหลือใช้จากธรรมชาติ

แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ด้านภาชนะต่างๆ เช่น จาน จานรอง ถ้วย เพื่อลดวัสดุเหลือใช้จากธรรมชาติมาก
ขึ้น และเป็นการสร้างรายได้นอกเหนือจากพืชผลทางการเกษตรที่ทำอยู่

สรุปผลการประเมินตามตัวชี้วัด (KPI)

ประเด็นตัวชี้วัด	เกณฑ์การประเมิน	ผลการประเมิน (ผลลัพธ์)
๑) ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ การปลูกผักอินทรีย์ในจังหวัดหนองบัวลำภู มากขึ้น	ผลการประเมินพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๕	ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด
๒) ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ด้านเทคนิค วิชาการการปลูกอินทรีย์มากขึ้น	ผลการประเมินพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐	ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด
๓) ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วม โครงการสามารถพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวการอนุรักษ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถต่อยอดปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู	ผลการประเมินพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๒	ผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด